

18. sunnuntai helluntaista Kristityn vapaus

Mark. 2: 23–28

23. Jeesus kulki kerran sapattina viljapellon laitaa, ja hänen opetuslapsensa alkoivat kulkiessaan katkoa tähkäpäitä.

24. Silloin fariseukset sanoivat hänelle: "Katso nyt! Miksi opetuslapsesi tekevät sellaista, mitä sapattina ei ole lupa tehdä?"

25. Mutta Jeesus vastasi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen miestensä tuli nälkä eikä heillä ollut ruokaa?"

26. Hän meni, Abjatarin ollessa ylipappina, Jumalan huoneeseen ja otti uhrileivät, söi ja antoi miehilleenkin, vaikka niiden syöminen on sallittua ainoastaan papeille."

27. Ja Jeesus sanoi heille: "Sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten.

28. Niinpä Ihmisen Poika on myös sapatin herra."

23. Jeesus kulki kerran sapattina viljavainioiden halki. Hänen opetuslapsensa rupesivat kulkiesaan katkomaan tähkäpäitä [ja syömään jyviä].

24. Fariseukset sanoivat hänelle: "Miksi he tekevät sapattina sellaista, mikä ei ole luvallista?"

25. Jeesus vastasi heille: "Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hän ja hänen seuralaisensa olivat puutteessa ja heidän oli nälkä?"

26. Abjatarin ollessa ylimmäisenä pappina hän meni Jumalan huoneeseen ja otti näkyleivät, joita vain pappien oli lupa syödä. Hän söi niitä itse ja antoi myös niille, jotka olivat hänen kanssaan?"

27. Jeesus sanoi heille: "Sapatti on asetettu ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten.

28. Ihmisen Poika on sapatinkin Herra."

Palauteyhteiskunta

Tämän päivän suomalaista yhteiskuntaa voisi kuvata muun muassa ilmaisulla "palauteyhteiskunta". Oli kysymys melkein millaisesta tapahtumasta tahansa, järjestäjät toivovat yleisöltä palautetta. Radio-, televisio, Internet ja lukemattomat kyselyt antavat mahdollisuuden tai lähes vaativat palautetta puhelimella, sähköpostina tai kaavakkeillaan. Taustalla on tietenkin monenlaisia markkinavoimia tai ihan vilpittöntä halua saada ohjelmia ja toimintoja parannetuksi eli lisätä niiden suosiota. Taustalla vaikuttaa tietenkin sekin, että meillä kaikilla on melkoinen halu tietää, mitä muut meistä ajattelevat ja halu tulla tavalla tai toisella toisten hyväksymiksi.

Hiukan syvemmältä raapaisemalla itse asiassa usein on kysymys myös siitä, miten kykenisin hyväksymään itse itseni. Yritämme rakentaa jonkinlaista imagoa, kuvaa itsestämme, voidaksemme hyväksyä itsemme. Mitä paremmin saamme imagomme vastaamaan tämän ajan suvaitsevaista, menevää, aikaansaavaa, mukavaa, seurallista, urheilullista, menestyvää "kansikuva" ihannetta, sen paremmalta meistä tuntuu ja yritämme kaikin voimin vielä uskoa itsekin tuon imagon todeksi – vaikka se on todellisuudessa hyvin kaukana ihmisen todellisesta olemuksesta. Mutta aikamme huuto kuuluu: "Asiat ovat sellaisia, miltä ne näyttävät."

Jeesuksen saama palaute

Tekstimme kertoo, miten Jeesus sai palautetta aikalaisiltaan. Raamattunsa hyvin lukenut havaitsee helposti, että Jeesus oli äärimmäisen totuudellinen ja täynnä rakkautta kohtaamiaan ihmisiä kohtaan. Mutta silti Hänen saamansa palaute ei suinkaan ollut pelkästään myönteistä. Pikemminkin päinvastaista. Jeesuksella oli toki kannattajansa, ajoittain valtavat ihmisjoukot seurasivat Häntä, mutta aikaa myöden seuraajien lukumäärä väheni, kutistui lopulta runsaaseen 500 sataan samalla, kun vastustajien määrä lisääntyi ja lopulta "ristiinnaulitse" huudot saivat voi-

ton. Jeesus ei kelvannut ajalleen, joka toki erosi monessa suhteessa meidän ajastamme, jolle Jeesus ei myöskään näytä enää kelpaavan.

Tekstiyhteydessämme Jeesuksen kriitikot antoivat neljästä eri asiasta kielteistä palautetta ja lopulta päätyivät hyvin radikaaliin lopputulokseen: Jeesuksesta on päästävä eroon hinnalla millä tahansa.

Ensimmäinen arvostelu kohdistui siihen, että Jeesus aterioi karkeaa ja jumalatonta elämää harjoittavien publikaanien ja porttojen kanssa. Hän näytti jopa viihtyvän noiden syntisten seurassa. Toinen kritiikki koski sitä, että Jeesuksen opetuslapset tuntuivat olevan kovin iloista joukkoa, joka ei paastonnut ja pukeutunut katumusta kuvaaviin säkkipukuihin, vaikka oli menossa kaikkien tärkeänä pitämä katumusviikko. Kolmas on tekstimme arvostelu siitä, että Jeesuksen vaikutus opetuslapsiinsa oli huono, koska he harjoittivat kriitikkojen mielestä kiellettyä työtä sapattina poimimalla nälkäänsä tähkiä ja irrottamalla niistä jyvät ja syömällä ne. Neljäs näre kohdistui siihen, että Jeesus jopa paransi sairaan synagogajumalanpalveluksessa keskellä lepopäivää.

Jeesuksen vastaukset

Kaikkiin näihin syytöksiin Jeesus antoi selkeät vastaukset. Syntisten kanssa Hän aterioi, ei sitä varten, että Hän olisi nauttinut noiden ihmisten väärästä ja tuhoavasta syntisestä elämäntavasta, vaan siksi, että Hän kykeni ja tahtoi pelastaa ja parantaa noita ihmisiä. "Eivät terveet tarvitse parantajaa vaan sairait, en ole tullut kutsumaan vanhurskaita vaan syntisiä parannukseen." Lääkäri ei voi eristäytyä potilaistaan, jos mielihii auttaa heitä. Jeesus tulee syntisen ihmisen luo, mutta ei jättäkseen häntä synteihinsä, vaan armahtaakseen ja antaakseen heille uuden elämän, joka vuotaa Jeesuksen Golgatan uhrista ja ylösnousemuksen voitosta.

Ihminen ei pelastu katumusharjoituksillaan eikä paastollaan, niin hyviä ja tarpeellisia kuin ne oikealla ajallaan ovat. Ihminen pelastuu yksin Jeesuksen yhteyteen pääsemisellä – ei ole mitään muuta tietä pelastukseen, kuin Vapahtajan yhteys. Jeesuksen kanssa eläminen on niin iloinen asia, että ilonsa saa näyttää koko olemuksellaan.

Viimeiseen parantavaan työhönsä kohdistuneeseen kritiikkiin Jeesus vastasi: "Minä ja Isä teemme yhä työtä!" Luomisen työ tuli seitsemäntenä päivänä valmiiksi ja Jumala lepäsi ja iloitsi täydellisestä luomisteostaan. Siksi tänäkin päivänä me saamme iloita ja levätä viikon työn ja aherruksen jälkeen Jumalan läsnäolossa jumalanpalveluksessa. Mutta sen jälkeen kun ihminen lankesi syntiin, Jumalalla ja Jeesuksella ei ole ollut yhtään lepopäivää siinä työssä, joka tähtää ihmisten pelastamiseen ja parantamiseen. Siksi tänäkin sunnuntaina julistetaan sanomaa siitä, että Jeesuksen veressä ja Hänen ylösnousemuksensa voitossa on katuvälle syntiselle armo, anteeksiantamus ja uusi elämä. Hän on täällä ja on valmis Sinut parantamaan – ei tosin parantamaan Sinun imagoasi, vaan sen todellisen minäsi, jossa asuu yhä synti ja Jumalaa vastaan kapinoiva lihan mieli.

Sapatin Herra

Kolmanteen arvosteluun, jota päivämme teksti kuvaa, Jeesus vastasi viittaamalla erääseen Vanhan Testamentin tapahtumaan. David oli joutunut pakenemaan kuningas Saulin murhanhimoa. Tilanne oli tullut niin yllättäen, että hän ei ehtinyt edes eväitä ottaa matkaansa. Pakomatallaan hän kulki reittiä, joka kulki telta-

tempppelin kautta. Hän pyysi itselleen ja seuralaisilleen jotain syötävää nälissään, kun olivat. Mutta papeilla ei ollut mitään muuta leipää valmiina, kuin ilmestysmajasta pois tuodut pyhät näkyleivät. Niitä ei Mooseksen kautta saatujen määräysten mukaan ollut kenenkään muun lupa syödä, kuin majassa palvelevien pappien. Mutta "hätä ei lue lakia" pykälä tuli avuksi. Daavid ja hänen seuralaisensa saivat kuin saivat nuo leivät syödäkseen kiireisellä pakomatallaan.

Pyhä ja epäpyhä

Vastauksellaan Jeesus osoitti kuulijoilleen, että heidän jakonsa pyhiin ja epäpyhiin oli väärä. Juutalaiset vetivät pyhän ja epäpyhän rajan arjen ja sapatin välille. Tämän päivän suomalainen on siinä määrin onnistunut häivyttämään tämän rajan, että arki ja sunnuntai molemmat ovat muuttuneet yhtä epäpyhäksi.

Mutta Jeesuksen linjaus oli täsmälleen päinvastainen. Vatsan kurniminen, nälän tunne on Jumalan luomistyön tähden pyhää eikä suinkaan epäpyhää. Se on Jumalan yleisen ilmoituksen sanaa: Syö ja ole iloinen Jumalan antamasta lahjasta. Mikään Jumalan luoma ei itsessään ole epäpyhää, ellei sitä syntinen ihminen saastuta. Näin ollen syöminen ja juominen ovat niin arjessa kuin sunnuntaina pyhiä asioita, kun ne tehdään Jeesuksen seurassa. Uskovalle kristitylle ehkä eräs kaikkein luonnollisimpia asioita on pitää ruokarukous, joka muiden kanssa yhdessä tai itsekseen, koska hänelle jokainen ateria on samalla Herran lahjojen nauttimista Herran läsnäolossa.

Kun Jeesus sanoi, että Ihmisen Poika eli Hän itse on sapatin herra ja että sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten, Hän ei suinkaan tarkoittanut, että nyt sitten ei tarvitse enää välittää kolmannesta käskystä, jossa Herra antaa selkeän käskyn lepopäivän pyhittämisestä ja kuuden päivän työviikosta. Päinvastoin todellinen lepo sunnuntaina tulee Ihmisen Pojan herruuden tunnustamisesta ja siitä, että Hänen läsnäolonsa saa pyhittää sekä arjen että pyhäpäivän.

Jako uskonnollisiin toimituksiin ja arkeen ei ole pyhän ja epäpyhän oikea jako. Jumala haluaa, että kaikki luonnollinen elämä on myös pyhää ja Häntä varten elettyä. Paavali tiivistää tämän Jeesuksen opetuksen muotoon: "Syöttepä siis tai juotte tai teettepä mitä tahansa, tehkää kaikki Jumalan kunniaksi." (1. Kor.10:31)

Oikea jako pyhän ja epäpyhän välillä kuuluu: Pyhää on kaikki, mikä tapahtuu Herran kanssa ja Herraa varten, epäpyhää on kaikki, missä Herran läsnäolo hylätään ja unohdetaan. Oikeaan lepopäivän viettoon kuuluu siis se, että Herran palveleva rakkaus pääsee täyttämään meidän ruumiimme ja sydämemme sekä jumalanpalveluksessa että ruokapöydässä.

Annetaan kulissien sortua

Mutta palatkaamme kysymykseen Jeesuksen osakseen saamasta arvostelusta. Sen syvin syy oli tietenkin siinä, että Jeesuksen totuudellisuus paljasti, kuinka valheellinen ja väärä oli ympärillä olevien kulissielämä. Jumalan valtakuntaan ei voi päästä tänäkään päivänä muuten, kuin antamalla imagon ja kulissien sortua Jeesuksen läsnäolon valossa. Mutta kun tulemme Hänen valoonsa juuri sellaisina kuin olemme, löydämmekin tuhlaajapojan isän kaltaisen armahtavan sydämen. Hän syntisten ystävä antaa oman uhrinsa tähden kaikki syntimme anteeksi ja avaa uuden iloisen ja Hänen läsnäolonsa pyhittämän elämän omilleen.

Mutta omasta hienosta imagosta luopuminen ei välttämättä ole kovin helppoa meille koville ja ylpeille ihmisille.

"Mitä vikaa tässä minun suvaitsevassa ja avaramieleisessä elämäntavassani on. Minähän pyrin ymmärtämään kaikkia enkä halua sotkeutua kenenkään ihmisen asioihin. Tietenkin nuo suvaitsemattomat, jotka eivät ymmärrä avarasydämisyyttäni, ovat jossain määrin kiusallisia olentoja, itse asiassa, kuinka paljon parempi tämä maa olisikaan ilman heitä, noita Raamatun lauseilla 'räksyttäjiä'."

Tunnustavan kristityn imago ei tämän päivän Suomessa ole enää välttämättä hyvä. Mutta sellainen ihminen on kuitenkin hyvässä seurassa, koska Jeesuksenkaan imago ei ollut hyvä.

Japanilaisen ei

Vastaaviin imago-ongelmiin törmäämme myös lähetystyössä Japanissa. Eräs Itä-Fukuyaman seurakunnan pylväskristitty kastettiin noin 20 vuotta sitten. Tämän rouvan tytärikin sai lapsikasteen ja hänen isänsä noin kahdeksan vuoden etsinnän jälkeen kastettiin 70 -vuotiaana viime jouluna. Mutta hänen äitinsä, tuon kastetun miehen vaimo, sanoi näin: "En halua tulla kristityksi, sillä se merkitsisi koko tähänastisen elämäni kieltämistä." Yritin selittää, että tuki Jumala on hänen elämänsä vuosikymmenien aikana johtanut ja varjellut ja ylläpitänyt sekä jakanut hänelle monenlaisia lahjoja. Mutta selitys ei tuntunut tuota inhimillisesti katsottuna todella hyvää, lahjakasta, perhettään uskollisesti palvellutta äitiä tyydyttävän. Luulen, että hänen omaan imagoonsa hyvänä ihmisenä kuuluivat myös perinteiset buddhalaiset ja shintolaiset temppelikäynnit, joissa hän ei ilmeisellä tavalla nähnyt mitään muuta kuin hyviä uskonnollisia tapoja.

Toden totta, kristityksi tulemiseen liittyy aika kipeä tapahtumasarja, jossa oman ehkä hyvinkin kiillotetun imagon on pakko romahtaa. Hänen tyttärensä uskoon tulo kertoo, jotain siitä prosessista, ja luen lopuksi otteita hänen todistuksestaan, jonka hän piti viime keväänä Suomessa käydessään:

Japanilaisen kyllä

"Minut kastettiin noin 20 vuotta sitten vuonna 1987. Silloin en ollut vielä naimisissa. Kasvoin tyypillisessä japanilaisessa kodissa, joka oli siis buddhalainen, mutta kotini ei ollut erityisen innokkaan tai tiukan buddhalainen. Mutta toki kävimme uutena vuotena shintolaisessa temppeleissä ja kesän *obon*-juhassa haudoilla suorittamassa buddhalaisia menoja. Ympäristössämme oli paljon buddhalaisia epäjumalia ja olin kiinnostunut kiinalaisesta ennustelusta.

Kimmoke kasteelleni muodostui siitä, että kotimme lähellä oli kristillinen kirkko ja aloin käydä siellä pidetyssä englanninkielen opetusryhmässä. Kielen opetuksen jälkeen annettiin myös Raamatun opetusta, jota kuuntelin ilman suurempia vastasenteita, koska olin käynyt kristillispohjaista koulua. Siihen aikaan olin siis naimaton ja kiinni työelämässä. Olin tietyllä lailla vapaa, koska minulla oli rahaa, vapaa-aikaa sekä ystäviä. Olin terve eikä minulta oikeastaan puuttunut mitään. Silti jostain syystä koin syvää sisäistä väsymystä. En itsekään ymmärtänyt mistä se johtui, mutta koin, että olisi tuskallista elää koko pitkä elämä sellaisessa tilassa.

Raamattuopetuksesta sain tietää, että ihmisellä on synnynnäinen syntisyys. Mutta enemmän kuin tuo perisynti minua kiusasivat sellaiset synnit, joita hellin sydämesäni toisia ihmisiä kohtaan. Niitä olivat kateus, mustasukkaisuus, arvostelumielinen ja

tyytymättömyys. Kun havahduin noiden syntien valtaan elämässäni, aloin inhota itseäni.

Psalmin 32 jakeessa 3-4 sanotaan: "Kun minä vaikenin synnistäni, riutuivat luuni jokapäiväisestä valituksestani. Sillä yötä päivää oli sinun kätesi raskaana päälläni. Minun elinneeteni kuivui kuin kesän helteessä." Lukiessani sitä tajusin, että siinä puhutaan minun asioistani ja hämmästyin. Tajusin, että ne synnit, joita olin salannut Jumalalta, painoivat raskaasti molemmilla hartioillani.

Kun minulle selitettiin, että synnit saa anteeksi pelkästään uskomalla Jeesukseen Kristukseen, mietin mahtoiko synneistä päästä noin helpon tuntuksella tavalla. Mutta kun toisaalta syntini painoivat raskaasti ja kun 2. Korintolaiskirjeen 5. luvun jae 17 "Jos siis joku on Kristuksessa, hän on uusi luomus. Vanha on kadonnut, ja uusi on tullut tilalle." veti minua voimakkaasti puoleensa, päätin antaa kastaa itseni.

Japanissa moni kristillisen kasteen ottava joutuu kokemaan voimakasta vastustusta perheensä taholta. Minun kohdallani vastustus oli onneksi vähäistä. Sen jälkeen vanhempanikin alkoivat tulla silloin tällöin kirkkoon. Isäni kävi pitkää kirkossa antamatta kastaa itseään, mutta viime jouluna hänet lopulta kastettiin.

Vaikka nytkin ajoittain koen levottomuutta ja väsymystä, saan kaikki asiat jättää Herran käsiin ja sydämen taakka kevenee eikä tarvitse jäädä pitkäksi aikaa synkkään tilaan. Se johtuu siitä, että minulla on toivo: Lopulta kuitenkin pääsen ihmeelliseen taivaalliseen valtakuntaan ja saan olla ikuisesti Jeesuksen kanssa.

Haluan tästedeskin jättää tulevaisuudesta huolehtimisen ja vaeltaa Jeesuksen Kristuksen valossa.

Entä Sinä?

Oletko Sinä valmis jättämään oman imagon rakentelun, tulla Herran edessä sellaiseksi kuin todella olet? Missä valo paljastaa meidät syntisiksi ja näyttää ihan oikeat omat syntimme, siinä Jeesuksen veri puhdistaa kaikesta synnistä. Herra pyytää päästä sinun arkesi ja pyhäsi Herraksi.